

Coöperatieve stoomzuivelfabriek »de Eendracht”, te Steenwijkerwold,
Op den twintigsten Mei achttienhonderd drie en negentig verschenen
voor Willem Huender, notaris, standplaats hebbende te Steenwijk,
de heeren:

1. Titus Groenestege;
2. Andreas Albertus Tiel Groenestege;
3. Hendrikus Spitzen;
4. Cornelis Hogeman;
5. Joannes Titus Tiel Groenestege;
6. Titus Odolphus Tiel Groenestege;
7. Petrus Spitzen;
8. Franciscus Bonifacius Groenestege;
9. Willem Fortuin;
10. Hendrikus Polman;
11. Johannes Otto Boelens, en
12. Herman Pen;

allen van beroep veehouder, wonende onder de gemeente Steenwijkerwold.

Welke comparanten verklaarden, dat zij eene coöperatieve **stoomzuivelfabriek** en stoomkorenmalerij hebben opgericht voor Steenwijkerwold en omstreken, waarvan de statuten luiden als volgt: statuten van de *Coöperatieve stoomzuivelfabriek »de Eendracht*”, gevestigd te Steenwijkerwold.

Naam. Zetel. Doel.

Artikel een. De vereeniging is gevestigd te Steenwijkerwold, ten behoeve van ingezetenen van Steenwijkerwold en omstreken, onder den naam van: *Coöperatieve stoomzuivelfabriek »de Eendracht*”, te Steenwijkerwold. Het domicilie der vereeniging en van al hare leden is ten kantore der vereeniging.

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding, door de exploitatie eener **stoomzuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten, behoudens de slotbepaling van artikel acht en dertig.

Artikel drie. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene **stoomzuivelfabriek**, op een door haar aan te koopen terrein, te Steenwijkerwold.

De leden verbinden zich, om aan de vereeniging te leveren alle melk van het rundvee der boerderij, bij ieder hunner in gebruik, met uitzondering alleen van die melk, welke zij voor huiselijk gebruik benodigd zijn, terwijl de vereeniging zich verbindt die melk te ontvangen, met uitzondering echter van de zoodanige, die voor verwerking ongeschikt wordt geacht.

Artikel vier. De vereeniging verkoopt de verkregen producten en verdeelt de zuivere opbrengst onder de leden, naar verhouding der door elk geleverde melk, berekend per liter of per kilogram, volgens een maatstaf, bij huishoudelijk reglement nader te regelen.

Artikel vijf. Onder zuivere opbrengst wordt verstaan, de verkoopprijs der verkregen producten, na aftrek van den koopprijs der melk, en van het benodigde geld tot aanvulling der reservekas, tot aflossing en betaling der rente van het stichtingskapitaal, en tot bestrijding van alle verdere onkosten.

Artikel zes. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van niet-leden worden aangekocht.

Duur.

Artikel zeven. De vereeniging wordt, behoudens verlenging vóór den afloop, opgericht voor den tijd van dertig aaneenvolgende jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der statuten in de *Nederlandsche Staatscourant*.

Artikel acht. Het dienstjaar vangt aan en eindigt op den eersten Mei des middags om twaalf uur.

Geldmiddelen.

Artikel negen. Het kapitaal, benoodigd voor den aankoop van het vereischte terrein, de stichting van het fabrieksgebouw met de machines en toebehooren, de gereedschappen en zoo voort, zal worden gevonden als volgt:

I. Ieder lid betaalt vijf gulden inleg per aangegeven koe, tegen eene rente naar vier ten honderd in het jaar.

II. De vereeniging tracht geld ter leen te bekomen, tegen uitgifte van schuldbewijzen, groot tweehonderd gulden, of veelvouden daarvan, rentende hoogstens vier en een half ten honderd in het jaar.

Deze obligatiën zullen doorlopend genummerd worden en door den voorzitter, den secretaris en den penningmeester geteekend en gedagteekend.

In de eerste algemeene vergadering zal uitdrukkelijk het maximum der aldus te verkrijgen gelden worden vastgesteld.

Zij behoudt zich het recht voor, deze schuldbewijzen vijf jaren, na den aanvang, bij loting a pari af te lossen.

III. De ontbrekende som zal worden geleend, onder hypothecair verband van de fabrieksgebouwen met machinerieën en alles wat daarbij behoort.

Artikel tien. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens tweehonderd gulden als vaste post in uitgaaf zal worden aangebracht, totdat dit fonds met in begrip van de gekapitaliseerde rente, een bedrag van duizend gulden heeft bereikt.

Uit dit fonds zullen de teruggaven geschieden, bedoeld bij artikel zeventien, benevens de buitengewone onkosten, die onverhoopt mochten worden gemaakt.

Ingeval het fonds dientengevolge tot beneden duizend gulden daalt, zal weder aanvulling moeten plaats hebben, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel.

Artikel elf. Op de rekening der vereeniging worden, behalve gemelde termijnen van aflossing der aan te gane geldleening, met de renten in uitgaaf gebracht: de belooning van het dienstdoend personeel, het benoodigde voor het onderhoud van gebouwen, machines en gereedschappen, brandstoffen, belastingen, de kosten van administratie, assurantie der gebouwen en roerende goederen en verdere kosten van exploitatie.

Artikel twaalf. De rechten der leden op de baten der vereeniging, en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen, worden bepaald naar de verhouding, bij artikel vier aangenomen.

Lidmaatschap.

Artikel dertien. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij, die later als zoodanig mochten worden aangenomen.

Artikel veertien. Tot leden der vereeniging kunnen alleen toegelaten worden, meerderjarige veehouders en veehouderessen, in het volle genot der burgerlijke rechten, die zich verbinden den inleg te betalen.

Artikel vijftien. Hij die als lid wenschtt aangenomen te worden, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur.

Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende ledenvergadering, ten einde daarover te beslissen, en in geval van toelating, daarvoor de voorwaarden vast te stellen.

Van het genomen besluit wordt den adressant binnen veertien dagen door het bestuur schriftelijk kennis gegeven.

Artikel zestien. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring der leden, den overledene als zoodanig opvolgen.

Zij moeten binnen drie maanden na het overlijden hunnen wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen geven.

Wanneer de rechtverkrijgenden hunnen wensch daartoe binnen dien termijn niet te kennen geven, wordt het overleden lid geacht uit de vereeniging te zijn getreden met het einde van het loopende dienstjaar, terwijl artikel twintig, alinea twee, op hem toepasselijk is.

Artikel zeventien. Die om geldige redenen genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt zijn gestorten inleg en zijn aandeel in het reservefonds terug, volgens de rekening van het laatst afgesloten boekjaar.

Artikel achttien. Als geldige redenen voor uittreding worden beschouwd:

1. overlijden;
2. het geheele opheffen van het bedrijf als veehouder;
3. vertrek naar elders.

De geldigheid van andere redenen wordt ter beoordeeling en beslis-sing aan de leden overgelaten.

Artikel negentien. Hij die uit de vereeniging wenschtt te treden, geeft daarvan minstens drie maanden vóór den afloop van het dienstjaar, schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaf zijner motieven.

Artikel twintig. Zij die volgens het oordeel der leden zonder geldige redenen uit de vereeniging treden, verbeuren hun inleg en alle verdere voordeelen.

Elk lid, met uitzondering van hen bedoeld in artikel zestien, alinea een, en in artikel twee en twintig, hetwelk uit de vereeniging treedt, blijft gedurende het loopende en het daarop volgende dienstjaar, naar evenredigheid van zijne geleverde melk, gelijkelijk aansprakelijk voor de verbintenissen en schulden der vereeniging, alsof hij nog lid ware.

Artikel een en twintig. Elk lid kan wegens overtreding der statuten of van het na te noemen reglement, of wegens oneerlijke handelingen, door de leden, op een gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap vervallen worden verklaard.

Het daartoe strekkende voorstel moet op de convocatiebiljetten vermeld zijn en voor de aanneming daarvan wordt twee derde gedeelte der uitgebrachte stemmen vereischt.

Zoodanig lid verbeurt den inleg en de verdere voordeelen, terwijl op hem van toepassing zal zijn het laatste lid van artikel twintig.

Artikel twee en twintig. Met goedkeuring der leden kan het lidmaatschap van een der leden, met alle rechten en verplichtingen, worden overgedragen aan een ander, die alsdan geacht wordt in de plaats van zoodanig lid te zijn getreden.

Artikel drie en twintig. Leden die gedurende eenig tijdvak, om door de leden gebillijkte redenen, verstoken zijn van de gelegenheid om melk te leveren, behouden hunne verkregen rechten.

Artikel vier en twintig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit drie leden: een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, waarvan, behoudens het voorschrift der wet, jaarlijks één aftreedt, die herkiesbaar is; zij worden gekozen uit en door de leden, zij vervangen elkander bij ontstentenis en regelen hunne werkzaamheden bij huis-houdelijk reglement.

Ingeval er door overlijden of anderszins vacatures in het bestuur tusschentijds ontstaan, zal daarin in eene algemeene ledenvergadering zoo spoedig mogelijk worden voorzien.

Wie voor zoodanige vacature benoemd wordt, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger had moeten aftreden.

Artikel vijf en twintig. Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten.

Het geeft uitvoering aan het bij artikel drie bepaalde, zoomede aan de besluiten der algemeene vergadering en oefent het toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft.

Voor de verbindbaarheid zijner besluiten en handelingen is het voldoende, dat daartoe door twee leden is of wordt medegewerkt.

Tot het voeren van rechtsgedingen wordt machtiging vereischt door de leden.

Artikel zes en twintig. Het dagelijksch beheer wordt gevoerd door een speciaal daarvoor aan te wijzen persoon, die tevens met de boekhouding zal zijn belast.

Hij is ondergeschikt aan het bestuur, dat zijne instructie vaststelt; hij wordt door de leden tegen een vast salaris, tot wederopzeggings toe, aangesteld.

Deze betrekking kan ook door een der bestuursleden worden waargenomen.

Artikel zeven en twintig. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door drie commissarissen, uit en door de leden te benoemen.

De eerste benoeming geschiedt op de eerste algemeene ledenvergadering.

Behoudens het bij de wet bepaalde, treedt een hunner, volgens een door die vergadering op te maken rooster, jaarlijks af, doch is herkiesbaar.

De laatste twee alinea's van artikel vier en twintig zijn op dit artik. 1 toepasselijk.

Vergaëring Rekening en verantwoording.

Artikel acht en twintig. Jaarlijks, in de maand Juli, wordt eene algemeene ledenvergadering gehouden, waarin de belangen der vereeniging worden behandeld en liquidatie wordt gehouden over het afgelopen jaar.

Buiten de benoeming van bestuursleden en commissarissen, is deze vergadering bestemd tot het doen van rekening en verantwoording van den penningmeester over het afgelopen dienstjaar.

De commissarissen onderzoeken vooraf die rekening en brengen omtrent hunne bevinding verslag uit, met advies tot vaststelling met of zonder verandering.

De penningmeester stelt hun minstens tien dagen vóór de algemeene vergadering de rekening met bescheiden ter hand.

De goedkeuring der vergadering strekt den penningmeester tot finale kwijting en décharge van zijn beheer.

Artikel negen en twintig. Het bestuur belegt zoo dikwijls vergadering als het dat in het belang der vereeniging noodig acht, en binnen veertien dagen wanneer dit door minstens een/vijfde der leden noodig wordt geoordeeld.

Zij moeten in het laatste geval den voorzitter hiermede schriftelijk in kennis stellen, met opgave hunner motieven.

Artikel dertig. Tijd en plaats der vergadering worden minstens acht dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij convocatiebiljet, waarop de punten van behandeling zooveel mogelijk zijn vermeld.

Stemrecht.

Artikel een en dertig. De leden stemmen naar den volgenden maatstaf der aangegeven koeien te weten:

zij die minder dan vijf koeien hebben aangegeven, hebben recht op ééne stem;

zij die zeven koeien hebben aangegeven, hebben recht op twee stemmen, twaalf koeien, op drie stemmen, zeventien koeien op vier stemmen en twee en twintig of meer koeien op het maximum van vijf stemmen.

Jaarlijks, vóór den eersten Mei, moeten de leden bij den secretaris aangifte doen van het getal koeien waarvan zij de melk aan de vereeniging zullen leveren.

Bij verschil wordt de inleg, bedoeld bij artikel negen, aangevuld of teruggegeven.

De secretaris verzamelt die aangiften in een register, dat door het bestuur den vijftienden Mei daaraanvolgende wordt afgesloten en vastgesteld.

Ieder lid heeft het recht zich te doen vertegenwoordigen op de vergaderingen bij eene behoorlijke volmacht, des echter, dat niemand voor meer dan een lid te gelijk lasthebber mag zijn.

Over zaken wordt mondeling, over personen bij ongeteekende gesloten briefjes gestemd.

Staken de stemmen over eenig voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekke meerderheid der uitgebrachte stemmen.

Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming.

Geeft ook deze geen vereischte meerderheid, dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal, dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde of, indien meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen.

Hij die dan de meeste stemmen op zich vereenigt, is de benoemde.

Bij staking van stemmen beslist het lot.

Artikel twee en dertig. Van het verhandelde in de vergaderingen wordt door den secretaris aantekening gehouden.

Deze worden in de eerstvolgende vergadering voorgelezen en, na goedkeuring, door den voorzitter en hem geteekend.

Herziening of wijziging der statuten.

Artikel drie en dertig. Dadelijk na aflossing der schuld in artikel negen, nummer twee en drie bedoeld, zullen de statuten worden herzien.

Artikel vier en dertig. Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen, dan alleen wanneer dit op het convocatiebiljet voorkomt en minstens twee-derde der leden in de vergadering tegenwoordig is.

Tot aanneming van een zoodanig voorstel wordt drie-vierde der uitgebrachte stemmen vereischt.

Moet, wegens het onvoldoend aantal der tegenwoordige leden, de beslissing worden uitgesteld, dan wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering behandeld, zelfs al zijn er minder dan twee derden der leden aanwezig.

Ontbinding.

Artikel vijf en dertig. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen overgegaan, wanneer twee-derde der leden daartoe besluit.

Slotbepalingen.

Artikel zes en dertig. Bij huishoudelijk reglement, door de leden vast te stellen, worden de bijzonderheden van beheer en exploitatie der fabriek geregeld en de strafbepalingen op het niet nakomen der verplichtingen van de leden vastgesteld.

Artikel zeven en dertig. Elk verschil over de beteekenis of toepasbaarheid van eenig artikel dezer statuten of van het huishoudelijk reglement, wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op eene vergadering van leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Artikel acht en dertig. Wanneer zulks in belang der vereeniging geacht wordt, zal aan deze **stoomzuivelfabriek** eene stoomkorenmolen worden verbonden.

In dat geval zullen onder de zuivere opbrengsten, vermeld in artikel vijf, worden begrepen de maalgelden, na aftrek der exploitatiekosten en bijkomende onkosten.

Artikel negen en dertig. Bij ontbinding der vereeniging geschiedt de vereffening harer zaken door het bestuur, dat daartoe gerechtigd en verplicht is.

De verdeeling der baten of de dekking van het tekort, geschiedt tusschen hen, die bij de ontbinding lid waren of in het daaraan vooraangaande jaar als lid zijn uitgetreden of ontzet, in verhouding van de geleverde melk gedurende hun lidmaatschap, volgens het register daarvan, door den boekhouder aan te houden.

Waarvan akte

In minuut opgemaakt is verleden ten woonhuize van den comparant Herman Pen, te Steenwijkerwold, op datum als voormeld, in tegenwoordigheid van Machiel Koster, notarisklerk, wonende te Steenwijkerwold, en Lucas Dedden, kerkelijk ontvanger, wonende aldaar, als getuigen, en evenals de verschenen personen, aan den ondergeteekenden notaris bekend.

Na voorlezing is deze akte onderteeekend door de verschenen personen, door de getuigen en door den notaris.

(Geteeekend :) Titus Groenestege, A. A. Tiel Groenestege, H. Spitzen, C. Hoge- man, J. T. Tiel Groenestege, T. O. Tiel Groenestege, P. Spitzen, F. B. Groenestege, W. Fortuin, H. Polman, J. O. Boelens, H. Pen; M. Koster, L. Dedden, W. Huender, *notaris*.

Geregistreerd te Steenwijk den drie en twintigsten Mei 1800 drie en negentig, deel 94, folio 176 recto, vak 3; vier bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent. De ontvanger, (getee- kend :) *van Steenberg*.